

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/nauka-i-edukacja/edukacja-1/przystanek-historia/249240,Wieslaw-Budzik-Roland.html>

22.10.2026, 02:10

Wiesław Budzik „Roland”

21 października 1946 r., w więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie stanął przed plutonem egzekucyjnym Wiesław Budzik „Roland”.

21.10.2026

WALCZĄC DO KOŃCA...

21 PAŹDZIERNIKA
80. ROCZNICA ŚMIERCI
WIESŁAWA BUDZIKA „ROLANDA”

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Krakowie

Jeden z pokolenia „Kolumbów”, rocznik 1920. Pochodził z Łękawicy, był synem oficera służby stałej Wojska Polskiego, Józefa Budzika. Sam również miał podążać drogą wojskową; po ukończeniu gimnazjum w Tarnowie rozpoczął naukę w Korpusie Kadetów w Rawiczu. Maturę zdał wiosną 1939 r., kilka miesięcy przed wybuchem wojny.

We wrześniu 1939 r. uciekł na Kresy, skąd wrócił do domu po kilku miesiącach. Nie powrócił z wojny jego ojciec, uwięziony przez Sowietów i zamordowany w Katyniu. Wiesław Budzik od marca

1941 r. pracował w fabryce samolotów w Mielcu. Współpracował z AK. Aresztowany w maju 1941 r. przez Niemców, do końca wojny przebywał w obozach koncentracyjnych – w KL Gross-Rosen, a następnie w Hersbruck, filii KL Flossenbürg. Szczęśliwie dożył wiosny 1945 r., kiedy prowadzony z kolumną więźniów do KL Dachau, został uwolniony przez wojska amerykańskie. Jesienią tego roku powrócił do Łękawicy.

Wiosną 1946 r. Wiesław Budzik poznał Tadeusza Gajdę „Tarzana” z Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW). Dołączył do jego oddziału, funkcjonującego wówczas w Inspektoracie „Maria” NZW, obejmującym powiaty tarnobrzeski, mielecki i dębicki. Brał udział w akcjach rekwizycyjnych i likwidacyjnych. Posługiwał się pseudonimem „Roland”. Kiedy „Tarzan” przeniósł się do Tarnowa, żeby organizować tu oddział Pogotowia Akcji Specjalnej NZW, Budzik pozostał jednym z jego zaufanych żołnierzy i uczestniczył w kilku akcjach na tym terenie. Zatrzymany 4 sierpnia 1946 r. przez UB, był brutalnie przesłuchiwany. Na polecenie sowieckiego doradcy w tarnowskim PUBP przypalano mu ogniem nogi. Wymuszone zeznania pociągnęły za sobą rozbięcie PAS NZW „Tarzana”, ale też tarnowskiej siatki Brygad Wywiadowczych WiN, istniały bowiem między nimi silne powiązania. Rozpoczęte w Tarnowie i kontynuowane w Krakowie śledztwo doprowadziło ostatecznie do rozbicia II Zarządu Głównego WiN.

Wiesław Budzik został skazany 27 września 1946 r. na sesji wyjazdowej krakowskiego WSR w Tarnowie na karę śmierci. Został zamordowany 21 października 1946 r. w więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Potajemnie pogrzebano go na Cmentarzu Rakowickim. Jego szczątki zostały odnaleziono w ramach prac IPN, a następnie uroczystie pochowane w 2019 r. w rodzinnej Łękawicy.

Tekst Michał Wenklar

[Poprzedni Strona](#)

Kraków

Żołnierze Wyklęci

Artykuł